

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Вісник № 5
кафедри педагогіки початкової освіти

Професійний розвиток педагога

Матеріали звітної наукової конференції
викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів
Рівненського державного гуманітарного університету
21 – 22 лютого 2012 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Вісник № 5
кафедри педагогіки початкової освіти

Професійний розвиток педагога

Збірник наукових праць
викладачів, студентів педагогічного факультету РДГУ
та вчителів загальноосвітніх шкіл

Матеріали звітної наукової конференції
викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів
Рівненського державного гуманітарного університету

21 – 22 лютого 2012 року

РІВНЕ-2012

УДК 37:371:372:373:374:376:379

Вісник кафедри педагогіки початкової освіти. Матеріали звітної наукової конференції викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів Рівненського державного гуманітарного університету за 2011 рік - № 5. – Рівне: РДГУ, 2012.- 123 с.

Упорядник: Тетяна Євстафіївна Колупасва, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензент: Павелків Роман Володимирович, доктор психологічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету, академік АН вищої школи України

Комп'ютерний набір та верстка: Шурин Олена Іванівна

У збірнику подаються статті, повідомлення, тези викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів Рівненського державного гуманітарного університету. Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки. Матеріали збірника були представлені на секційних засіданнях наукової конференції викладачів, співробітників, докторантів, аспірантів та студентів Рівненського державного гуманітарного університету за 2011 рік. Матеріали збірника розраховані на викладачів, студентів психолого-педагогічних спеціальностей.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Рекомендовано до друку рішенням кафедри педагогіки початкової освіти протокол № 6 від 14.02.2012 р.

Якість читання вголос залежить від чіткості дикції, правильності вимови слів. Робота над словом традиційно займає значну частину підготовки до читання твору. Відомо, що, засвоївши вимову окремого слова, учень вимовляє його завжди правильно в тексті. Бо широта уваги тут потрібна набагато більша. Тому бажано дещо скоротити відстань від окремо взятого слова до тексту. Наприклад (вірш Д. Павличка «Як виросту, збудую хату»): клетотати, клетітний, клетітна сім'я (Поселю лелечу клетітну сім'ю). щоб пояснити значення даного слова, його зіставляють зі спорідненими словами, потім складають словосполучення з цим словом, далі – речення з цим словосполученням. Матеріалом для подібних вправ можуть бути:

- нові для дітей слова, в роботі над якими розглядається їх значення, особливості вживання та вимовляння цих слів;
- слова, що можуть викликати «технічні» труднощі під час читання;
- слова, в яких найімовірніше відхилення від літературних норм.

Вдосконалення правильності, чіткості вимови передбачає широке застосування зразка вчителя, хороше та індивідуальне приговорювання, використання опрацьованих слів в усному мовленні, тощо. Дуже важливо формувати в учнів мовленнєвий слух, здатність чути себе й інших, правильно та красиво вимовляти кожне слово. Словник кожної людини поділяється на активний і пасивний. Активний словник охоплює слова, які мовець не тільки розуміє, а й повсякденно користується ними. Кількість слів в активному словнику людини визначає багатство і культуру її мови. Пасивний словник – це слова, які мовець розуміє, але рідко вживає. Пасивний словник завжди більший за активний. Вчитель має сприяти тому, щоб вихованці за допомогою різних вправ переводили слова з пасивного до активного словника.

Основним джерелом збагачення його є підручники, книжки для позакласного читання, газети, журнали, кіно, радіо, телебачення, інтернет, театр, екскурсії, спостереження за навколишнім світом, мова батьків, близьких, в оточенні яких перебувають учні.

Збагачення словникового запасу учнів, що робить можливим висловлення думки у зв'язку з побаченим, прочитаним, розвиває діалогічне, монологічне мовлення, є одним з найважливіших завдань школи.

Перець Оксана Миколаївна,

викладач кафедри педагогіки початкової освіти РДГУ

Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів

В умовах гуманізації і технологізації педагогічної освіти, підготовка професійно компетентного вчителя є одним із ключових завдань вищої школи.

Під «технологією» (від гр. *techne* – мистецтво, майстерність, вміння + *logos* – вчення) розглядають систему знань про способи й засоби обробки і якісного перетворення об'єкта [5, С. 7].

У сучасному філософському словнику зміст поняття «технологія» трактується як усвідомлена техніка людської діяльності, що включає три основні елементи і етапи реалізації: 1) сукупність знань про ефективні способи і засоби практичного досягнення цілі; 2) діяльність стосовно застосування цих знань для вирішення практичних завдань; 3) самі технологічні процеси [4].

У науковій літературі є різні підходи щодо визначення сутності педагогічних технологій. Зокрема різними авторами означена категорія трактується по-різному: системна сукупність і порядок функціонування особистісних, інструментальних, методологічних засобів, які використовуються для досягнення педагогічних цілей (М.Кларін); строге наукове проектування і точне відтворення педагогічних дій, які гарантують успіх (В.Сластьонін); суворо наукове і точне відтворення гарантуючих успіх педагогічних дій (І.Прокопенко, В.Євдокимов); науково обґрунтована педагогічна (дидактична) система, яка гарантує досягнення певної навчальної мети через чітко визначену послідовність дій, спроектованих на розв'язання проміжних цілей і наперед визначений кінцевий результат (О.Савченко); змістовне узагальнення, що вбирає в себе змісти всіх визначень різних авторів (джерел) (Г.Селевко); інтегрований логічно обґрунтований механізм, що впорядковує педагогічну систему (С.Карпенчук); проект і реалізація системи послідовного розгортання педагогічної діяльності, спрямованої на виховання вільної, відповідальної компетентної особистості як суб'єкта і проектувальника життя (І.Єрмаков); системний метод створення, застосування, визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з використанням комп'ютера і людських ресурсів, завданням якого є оптимізація форм освіти (ЮНЕСКО).

Технологізація є основою для концептуального й проектувального процесу формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. Вона дозволяє аналізувати і систематизувати на науковій основі практичний досвід і його використання; комплексно вирішувати педагогічні проблеми; оптимально використовувати наявні ресурси; створювати сприятливі умови для розвитку особистості майбутнього фахівця. Виходячи із змістового узагальнення всіх поданих вище означень бачимо, що педагогічна технологія спрямована на підвищення ефективності навчального процесу, а відтак, гарантує досягнення запланованих результатів навчання.

За умов знаннєвої парадигми, яка функціонувала у вищих закладах освіти донедавна, головний акцент зосереджувався на знаннях. Сьогодні такий підхід виявляється недоцільним, оскільки формувати у студентів систему знань, умінь та навичок не достатньо. Необхідно досягати більш широкого освітнього результату – формувати у випускників систему компетенцій [2, С. 79]. Соціуму в наш час потрібні особистості, які готові включитися в подальшу життєдіяльність, здатні практично вирішувати життєві і професійні проблеми, що постають перед ними.

Формування професійної компетентності, як зазначає Н.Дергунова – це процес впливу, що передбачає деякий стандарт, на який орієнтується суб'єкт впливу; процес, під яким розуміється деяка завершеність, досягнення певного рівня стандарту. Формування професійної компетентності - керований процес становлення професіоналізму, тобто це освіта і самоосвіта фахівця [1, С.139].

Н.Іванцова під формуванням професійної компетентності майбутнього вчителя розуміє процес оволодіння стійкими, інтегрованими, системними знаннями з педагогіки, психології та методики викладання, уміннями застосовувати їх у нових, нестандартних ситуаціях, розвиток особистісних якостей і властивостей, що забезпечить особистості здатність до продуктивної професійної діяльності. Професійна компетентність, на думку науковця, це професійна підготовка і здатність суб'єкта праці до виконання завдань і обов'язків діяльності, міра і основний критерій його відповідності вимогам професійної діяльності [3, С.20].

З метою цілеспрямованого формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в умовах кредитно-модульної системи у ВНЗ виникла необхідність розробки технології формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів.

В основу розробленої нами технології лягли дослідження сучасних науковців (В.Беспалько, І.Богданова, І.Дичківська, М.Кларін, В.Монахов, Г.Селевко, А.Нісімчук, О.Пехота, І.Прокопенко, В.Євдокимов та ін.), які зробили значний внесок у розробку методології і теорії поняття педагогічної технології.

Зокрема, під час побудови технології ми спиралися на дослідження вчених щодо структурних складових педагогічної технології, а саме: концептуальні ідеї; змістова частина навчання (цілі навчання, зміст навчального матеріалу) та процесуальна частина (організація навчального процесу, методи і форми навчальної діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу, діяльність педагога, спрямована на управління процесом засвоєння матеріалу, діагностика навчального процесу).

Розроблена нами технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів призначена для функціонування у навчально-виховному процесі педагогічного факультету вищого навчального закладу.

Метою зазначеної технології є ефективне формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів впродовж всього періоду навчання у ВНЗ.

Виходячи з мети, актуалізовано наступні завдання:

- забезпечити умови для формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в навчально-виховному процесі ВНЗ;
- формувати професійно-педагогічну спрямованість вчителя початкових класів;
- сприяти збагаченню професійно-педагогічних знань, умінь, навичок та досвіду, здобутих у процесі фахової підготовки;
- формувати у майбутнього вчителя початкових класів такі професійно-важливі якості як: любов до дітей, справедливість, мобільність, креативність, творчість, відповідальність, дисциплінованість тощо;
- розвивати навички самокритики, самопізнання, здатності до самовдосконалення;
- виховувати гуманність, доброзичливість, патріотизм тощо.

Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів охоплює наступні етапи професійної підготовки студентів у ВНЗ, які тісно взаємопов'язані між собою: адаптаційно-репродуктивний, активно-діяльнісний, рефлексивно-творчий.

Кінцевою метою цього процесу є сформованість у майбутнього вчителя початкових класів професійної компетентності як інтегрального особистісного утворення, яке базується на теоретичних знаннях, практичних навичках і вміннях, особистісних якостях та набутому досвіді, спрямованих на успішну реалізацію професійної педагогічної діяльності.

Розроблена нами технологія відображає цілеспрямований навчально-виховний процес професійної підготовки студентів за напрямом «Початкова освіта», спрямований на формування професійної компетентності майбутнього фахівця. З метою перевірки ефективності технології формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів, на педагогічному факультеті Рівненського державного гуманітарного університету був проведений педагогічний експеримент.

Відповідно, технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів спрямована на поетапне становлення компонентів професійної компетентності. Тому охарактеризуємо кожен етап технології, визначимо його мету та завдання.

Адаптаційно-репродуктивний етап формування професійної компетентності майбутнього фахівця характеризується особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів-першокурсників в умовах ВНЗ. Цей етап спрямований на оволодіння первинними професійно-педагогічними знаннями, уміннями та навичками;

усвідомлення професійно-ціннісних орієнтацій; формування уявлення про професійну компетентність вчителя, його функції, вимоги, особливості педагогічної діяльності; розвиток мотивації до педагогічної діяльності; прагнення до свідомого засвоєння навчального матеріалу в процесі професійної підготовки тощо.

Адаптаційно-репродуктивний етап є досить важливим у системі професійного становлення фахівця. Оскільки від того, наскільки студент успішно пройде адаптацію в навчально-виховному процесі ВНЗ і від того, наскільки буде розвинена його репродуктивна діяльність, залежатиме в кінцевому результаті рівень сформованості його професійної компетентності.

Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів на цьому етапі передбачає усвідомлення і прийняття студентами проблеми формування професійної компетентності вчителя, необхідності отримання системних знань, умінь та навичок, вивчення основних компетентнісних категорій тощо.

Під час формувального (активно-діяльнісного) етапу вирішувалися такі завдання як оволодіння системою педагогічних знань, умінь, навичок та їх практична реалізація; становлення професійного образу «Я», усвідомлення своїх можливостей під час реалізації педагогічної діяльності; прагнення до саморозвитку, самовдосконалення тощо. На цьому етапі присутній проблемний характер навчально-пізнавальної діяльності студентів, використання активних методів, інноваційних засобів та форм навчання. Результатом активно-діяльнісного етапу є сформованість когнітивного, операційно-діяльнісного, особистісного, мотиваційно-ціннісного та рефлексивного компонентів професійної компетентності.

Рефлексивно-творчий етап передбачає вироблення індивідуального стилю майбутнього вчителя початкових класів як активного суб'єкта власної діяльності, що володіє рефлексивною компетентністю, здатного до побудови особистої концептуальної основи педагогічної діяльності і оволодіння способами прийняття професійно важливих рішень тощо.

Результатом зазначеного етапу є теоретична і практична готовність майбутнього фахівця до реалізації професійно-педагогічної діяльності та подальшого професійного, особистісного становлення і розвитку.

Відповідно до мети та завдань кожного із зазначених етапів професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів, в навчально-виховному процесі педагогічного факультету РДГУ було впроваджено такі навчально-виховні заходи:

1. Впровадження курсу «Вища освіта України та Болонський процес».
2. Введення теми «Професійна компетентність вчителя» до курсу «Вступ до спеціальності».
3. Оптимізація викладання професійно зорієнтованих дисциплін в контексті формування у майбутнього вчителя початкових класів компетентностей використання потенціалу цих навчальних дисциплін у педагогічній діяльності.
4. Оптимізація викладання навчальних курсів «Вступ до спеціальності», «Дидактика», «Історія педагогіки України», «Школознавство», «Інноваційні педагогічні технології навчання», «Порівняльна педагогіка», «Педагогічна творчість», «Історія педагогічної думки зарубіжжя» та ін. в контексті формування професійної компетентності.
5. Розробка і запровадження навчального курсу «Професійна підготовка вчителя».
6. Розробка і запровадження спецкурсу «Професійний розвиток майбутнього вчителя початкових класів: тренінгові заняття».
7. Вдосконалення змісту педагогічної практики з метою формування практичної готовності студента до професійно-педагогічної діяльності.
8. Розроблення методичних рекомендацій для кураторів академічних груп.
9. Запровадження студентських наукових гуртків та проблемних груп з проблем професійної підготовки сучасного вчителя.
10. Оновлення тематики студентських наукових (курсівих, дипломних) робіт.
11. Організація і проведення науково-практичних семінарів, конференцій із залученням студентів, викладачів та вчителів шкіл з метою обговорення практичних проблем в системі: ВНЗ – школа.
12. Залучення студентів до наукових публікацій з означеної проблеми.
13. Проведення конкурсу педагогічної майстерності.
14. Вдосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у відповідності до вимог ЄКТС.

15. Проведення діагностики динаміки сформованості професійної компетентності майбутнього вчителя.

Головні напрями та завдання, які реалізовувалися в рамках технології формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів безпосередньо пов'язані з формуванням практично-професійних компетенцій майбутнього вчителя початкової школи.

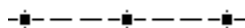
Серед основних пріоритетів освітньої діяльності кафедр педагогічного факультету, які здійснюють підготовку вчителя початкових класів є:

- модернізація вищої освіти, докорінне оновлення її змісту;
- впровадження сучасних систем організації навчального процесу;
- контроль якості навчання;
- ефективне поєднання навчальної та наукової роботи в умовах кредитно-трансферної системи та компетентнісна стратегія, пов'язана з принципово новим цілепокладанням у педагогічному процесі, перенесення

акцентів із знань та вмінь на формування професійної компетентності студентів, орієнтованих методів пізнання, перспективних технологій навчання з завданнями, які повністю відповідають діючим європейським принципам діяльності університетів, проголошених у Болонській декларації, Закону України "Про освіту", "Про вищу освіту", Програмі підготовки професійних кадрів та впровадження ECTS.

Література

1. Дергунова Н.А. Формирование профессиональной компетентности студентов-социологов при обучении математики [Электронный ресурс] / Н.А.Дергунова – режим доступа: // <http://www.mce.su/archive/doc15380/doc.pdf>. – С. 136-145.
2. Зуева М.Л., Киселева Т.Г. Поиск альтернативного педагогического инструментария формирования ключевых компетенций // Высшая школа на современном этапе: Проблемы преподавания и обучения [Текст] : материалы международной научно-методической интернет-конференции май-июнь 2009 года / под науч. ред. М.В.Новикова, И.А.Иродовой. – Ярославль : Изд-во ЯГПУ, 2010. – 226 с.
3. Иванцова Н.Б. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах вищого навчального закладу // Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах вищого навчального закладу. Науковий посібник / Під загальною редакцією професора С.І.Якименко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. – С. 16-24.
4. Современный философский словарь. – СПб.: Академический проект, 2004. – 864 с.
5. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 464 с.

*Руткаускайте Ліліта Валдасовна,
студентка магістратури V курсу
Науковий керівник – к. пед. н., доц. Іванова Л.І.*

Актуальність проблеми комунікативної спрямованості уроку читання

Поняття *комунікативна спрямованість* (за визначенням Є.Г.Петренка) передбачає, що людина усвідомлює власні потреби й ціннісні орієнтації, свої перспективні вміння, тобто здатна сприймати те, що її оточує об'єктивно, готова сприймати нове в навколишньому середовищі, знає свої можливості в розумінні норм та цінностей інших соціальних груп і культур; усвідомлює свої почуття та психічний стан під час взаємодії з оточенням.

Суттю комунікативної спрямованості навчання читання є вдосконалення в учнів умінь розв'язувати мовленнєві завдання з метою оволодіння спілкуванням [3, с.15].

Дослідження розвитку комунікативної спрямованості уроку читання

дає змогу з достатньо високим ступенем відтворюваності використовувати пропоновані рекомендації щодо формування мовного спілкування, осмислюючи динаміку поведінкових та особистісних змін у розвитку дитини. Комунікативні вміння на уроці читання є інструмент збагачення словника й граматичної будови мовлення учнів; засіб передачі і сприймання інформації; спосіб прилучення дітей до духовної культури народу та самостійної творчої активності на її прикладі; можливість розширення їх кругозору; формування власного бачення краси, засіб унаочнення мовних засобів [1, с.21].

Означенням зазначається *актуальність питання розвитку комунікативних умінь* у молодших школярів на уроках читання. Саме в умовах сьогодення зростає постійна потреба розвитку комунікативних умінь не лише учнів, а й учителів. У зв'язку з цим особливої значущості набуває процес переорієнтації змісту неперервної освіти на комунікативно-прагматичну мету. Відповідно до концепції навчання читання, основна стратегія вчителя полягає в залученні дітей до активної пізнавально-комунікативної діяльності, в цілеспрямованому і гармонійному формуванні системи вмінь і навичок, що забезпечують мовленнєву компетентцію.

Комунікативні спрямованості дитини характеризують зміни в особистісних стосунках дитини з навколишнім світом. Ці новоутворення знаходять свій вияв у психічних процесах емоційно-вольової, інтелектуальної, особистісної сфери вихованця і забезпечують успішність взаємодії, розвиненість комунікативно-мовленнєвої компетентності.

Сучасний урок читання – це насамперед урок, на якому вчитель уміло використовує всі можливості учня, весь його потенціал з метою активного розумового розвитку, глибокого й усвідомленого засвоєння лінгвістичних понять, формування комунікативної спрямованості та морально-вольових якостей, виховання мовної особистості. Від того, як проводяться уроки, який їхній зміст, структура й методичне забезпечення, як підготовлений сучасний учитель до уроку і як володіє технологією його проведення, залежить успіху реалізації завдань мовної освіти школярів [1, с.45].

Одним із найважливіших умінь дитини є вміння читати. Обсяг інформації постійно зростає, а щоб отримати її з книг, преси, потрібно вміти читати. Сьогодні як ніколи актуальні слова Василя Сухомлинського: "Без високої культури читання немає ні школи, ні справжньої розумової праці, читання – це найважливіший інструмент навчання та джерело багатого духовного життя". Також В.О.Сухомлинський вважав, що на уроці з читання обов'язково має бути такий ефективний засіб навчання, як зразок письмового твору. І нехай це буде

ЗМІСТ

Передмова		3
Колупасва Т.Є.	<i>Синергетично-системний підхід у взаємодії ВНЗ – ЗНЗ</i>	4
Бірюкова Н.В.	<i>Розвиток освіти на Волині (к.ХІХ – п.ХХ ст.)</i>	6
Блащук О.Ю.	<i>Читання – першочергове завдання початкової школи</i>	9
Боровець О.В.	<i>Емпатійність учителя як умова особистісно зорієнтованої педагогічної комунікації</i>	10
Бричок Б.П.	<i>Антропологічна криза у системі сучасної освіти</i>	13
Бричок С.Б.	<i>Педагогічні погляди Софії Русової у публікаціях журналів "Світло" (1910-1914 рр.)</i>	16
Вальчук І.А.	<i>Проблеми морального виховання учнів початкових класів в історії педагогіки</i>	20
Василевич Т.М.	<i>До питання про науково-теоретичні передумови освоєння процесу набуття навичок виразного читання за партитурою навчального тексту</i>	21
Вашкевич Т.В.	<i>Особливості педагогічного спілкування вчителя початкових класів</i>	23
Веремчук А.П.	<i>Формування ціннісної культури педагогічної діяльності: інтегративно-культурологічний підхід</i>	25
Власюк О.В.	<i>Використання загадок на уроках української мови в початкових класах</i>	27
Вознюк М.Д.	<i>Підготовка майбутнього вчителя до творчої діяльності</i>	29
Возняк Н.В.	<i>Опрацювання художнього твору на уроках читання в 3-4 класах</i>	31
Ганжа М.В.	<i>Сучасний стан проблеми естетичного виховання: інтерактивний підхід</i>	33
Герасимчук А.М.	<i>Вплив ідей Реформації та Відродження на розвиток освіти та педагогічної думки в Україні</i>	35
Герба В.М.	<i>Формування самосвідомості учнів початкової школи</i>	37
Гетманчук Н.О.	<i>Робота з текстом як засіб розвитку мовлення майбутнього вчителя</i>	39
Главацька І.С.	<i>Смисловий аналіз тексту, форми застосування</i>	42
Далінчун Ю.В.	<i>Теоретичні основи національного виховання</i>	45
Демчук І.А.	<i>Удосконалення техніки читання у молодших школярів на уроках читання</i>	47
Джас М.І.	<i>Професійно-педагогічна діяльність вчителя як історико-педагогічна проблема</i>	48
Дзвінська С.В.	<i>Основні технології (системи) розвивального навчання молодших школярів в українській педагогічній науці в 60-90-х роках ХХ століття</i>	52
Дмитрук Р.М.	<i>Особливості організації робочого часу студентів</i>	55
Долгих А.П.	<i>Текстотворення, як найважливіший вид роботи з мовленнєвого розвитку мовно-мовленнєвих умінь молодших школярів</i>	58
Іванова Л.І.	<i>Використання мовно-ситуативних завдань у аспекті комунікативного вивчення окремих розділів початкового шкільного курсу рідної мови</i>	60
Іванюк Ю.В.	<i>Інновації у змісті сучасної освіти</i>	66
Касянець Ю.Б.	<i>Просвітницька діяльність І.Огієнка(1882 - 1972)</i>	67
Кмитюк О.В.	<i>Дидактичні інноваційні технології в історичній ретроспективі</i>	70
Козіцька О.А., Давнюк С.В.	<i>Збагачення мовленнєвого діапазону студентів приднубальними синтаксичними конструкціями</i>	73
Кухарук О.І.	<i>Модернізація освіти в Україні</i>	76
Куцмида Н.В.	<i>Ситуативні вправи як основне джерело збагачення діалогічного мовлення молодших школярів</i>	78
Лавренчук А.П.	<i>Тенденції та пріоритети виховання дітей в сучасній сім'ї</i>	81
Михальчук О.В.	<i>Контроль за результатами навчання на уроках читання</i>	83
Наумова І.Б.	<i>Основні чинники формування науково-педагогічних поглядів Джона Локка</i>	85
Нікітюк І.П.	<i>В.О.Сухомлинський про оцінку як метод навчання учнів</i>	87
Панасюк Л.В.	<i>Як зацікавити дитину читати</i>	88
Перець О.М.	<i>Технологія формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів</i>	91
Руткаускайте Л.В.	<i>Актуальність проблеми комунікативної спрямованості уроку читання</i>	94
Скігар О.М.	<i>Педагогічні ідеї Марії Монтесорі</i>	96
Тупік Ю.О.	<i>Програмований контроль знань студентів із синтаксису</i>	97
Усач (Крижанська) Л.В.	<i>Етнопедогогічна основа національно зорієнтованого навчально-виховного процесу у початковій школі</i>	100
Харкевич Р.М.	<i>Соціально-педагогічні засади розвитку початкової освіти в Україні(1917-1933рр.)</i>	105
Хоровець Ю.С.	<i>Соціальна компетентність педагога:сутність, складові</i>	109

Шашок Ю.В.	<i>Метод навчальних проєктів - освітня технологія XXI століття</i>	111
Шевчук Т.Б.	<i>Лексикографічна робота як складова професійної підготовки вчителя початкових класів</i>	113
Шевців З.М.	<i>Педагогічна корекція професійно-значущих компетенцій майбутнього вчителя</i>	116
Юсенко Л.В.	<i>Роль і місце казки в розвитку дитини. Педагоги про виховне значення казки</i>	117
Яковишина Т.В.	<i>Сучасні тенденції розвитку творчої особистості вчителя початкових класів</i>	119